Kvinnor Svenska kyrkan

Kvinnoglöd

Nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan Nr 1 2019

Vi behöver varandra!

Du behövs! Det är temat för detta nummer av Kvinnoglöd.

Vi uppmanar därför alla att betala medlemsavgiften, men också att värva en ny medlem. Om alla värvar en ny medlem blir vi plötsligt dubbelt så många!

Sid 4

Vi behövs för olika ändamål – här och nu uppmärksammar vi att vi kan se och uppmärksamma övergrepp som sker, och att hjälpa kyrkan att hantera dem.

Emma Inganäs har skrivit en bok om hur hon lämnade offerkoftan och nu 30 år efter övergreppet kan börja njuta av livet.

Ingegerd Hellberg var en av de KviSkmedlemmar som deltog i en konferens om övergrepp inom kyrkan.

Sid 3

Det är aldrig för sent att släppa gamla uttjänta roller, säger Emma Inganäs. Foto: Amanda Gylling

Dansmässan i SVT på Marie Bebådelsedag

Missa inte TV-gudstjänsten på Marie Bebådelsedag den 24 mars i SVT 2! Då dansas Din ljusa skugga i Höllviken.

Första upplagan på 1 000 CD-skivor, till vilka KviSk bidrog ekonomiskt, har tagit slut, men fortfarande frågar många efter den. Nu har KviSks styrelse beslutat bekosta ännu en omgång CD-skivor med Din ljusa skugga.

Vägen från Damaskus till Våreld i Östersund

Årets Våreld har ett spännande program på temat Kvinnornas historia – röster från fjällen, skogen och staden, med flera författare som gäster. Författaren och prästen Karin Härjegård framför Drottningen av Åre, och Elin Olofsson förmedlar röster genom årtusenden med början i Gamla testamentet fram till kvinnorna i Gärningsberg.

Fristadsförfattaren i Östersund, Souzanne Ibrahim, poet, författare och journalist, berättar om sin väg hit från Damaskus. Kulturskapare som verkar där yttrandefriheten är kraftigt begränsad eller näst intill obefintlig, kan få fristad här när en stad eller kommun anmäler sig till ett internationellt nätverk. För en period tar den emot skribenter eller konstnärer som på så sätt kan fortsätta med sitt arbete. 22 svenska kommuner är fristäder, en av dem alltså Östersund.

På Våreld blir det förstås även musik och cirkeldans. Alla medlemmar är välkomna till Våreld den 3 – 5 maj i Marielundskyrkan i Östersund.

Sätt stopp redan vid första skämtet

Pyramiden är ett sätt att beskriva den patriarkala våldsstrukturen – både i vårt samhälle och i nära relationer. Modellen kan vara till stöd när man vill bekämpa den patriarkala förtryckar- och våldsstrukturen.

När ”basen” med förlöjligande och nedvärderande ”skämt” och härskartekniker accepteras, skapas en grogrund för successiv upptrappning.

Det är viktigt att vi reagerar och sätter stopp redan från början!

Du behövs!

Räck mig din hand, vi har samma väg att gå,
räck mig din hand, vi har samma mål att nå
Glöm allt som skiljer och låt oss tänka på – Vi behöver alla varann.

Krönika

De flesta av oss har säkert hurtigt sjungit de här orden och kanske inte alltid tänkt på vad vi sjungit. Det är ju inte alltid vi känner oss behövda. Vad kan jag bidra med? Vilken är min uppgift? Vem eller vilka behöver mig? Förr i tiden fick vi kämpa för att överleva och då blev det så tydligt att allas arbetsinsats behövdes. Så är det inte riktigt längre. Vårt arbete tas över av effektiviseringar, av robotar. Hur hittar vi vår plats och kan känna oss behövda och inte känna oss överflödiga?

Jag tror att vi behöver bli bättre på att påminna varandra om att vi behöver varandra, att alla är viktiga på många olika sätt.

Du behövs för att vara en del av det goda i världen, för att det ska bli fred på jorden, för att världen ska bli mänskligare. Om inte du fanns vore det goda litet mindre, det skulle fattas en röst som har betydelse även om vi inte alltid uppfattar det.

Du behövs som medlem i Kvinnor i Svenska kyrkan för att stötta arbetet med att uttrycka kristen tro utifrån kvinnors erfarenheter, för att främja kvinnors utveckling av identitet och självkänsla, för att stimulera kvinnors insatser i kyrka och samhälle, för att visa solidaritet med utsatta kvinnor här hemma och ute i världen.

Tillsammans kan vi sjunga i Sv Ps 646:

Jag har en uppgift att fylla, Kristus har bruk för mig! Därför helige Ande vill jag nu tacka dig.

Gunilla Åkesson
Ordförande i KviSk

Madeleine planterar ett träd i dag

Vi lever på jorden, och av jorden, ständigt i ett ömsesidigt beroende, och vi har fått uppdraget att vårda Skapelsen av vår skapare.

I ett föredrag i februari ställde syster Madeleine Fredell frågan hur, eller om, vi idag kan skapa mening i våra liv när verkligheten kommer emot oss i form av mer eller mindre våldsamma klimatförändringar. Vilka kyrkliga instanser tar hand om klimatfrågorna? Vi måste vara modiga och våga läsa tidens tecken, våga gå ut, våga påverka. Samarbeta för att uppfinna nya system, hitta nya vägar att leva till vardags.

Allt pekar på att om inte drastiska minskningar av utsläppen av växthusgas sker före 2030 kan vi räkna med en uppvärmning av jorden som kan bli ohanterlig. Men vi ägnar oss åt en kollektiv förnekelse. Det är en risk att de som inte direkt själva drabbas av enskilda olyckor inte heller vill se de mer långsiktiga konsekvenserna av sådana katastrofer.

Måste bryta sociala normer

Vi måste gå emot vårt vanliga sätt att agera i konformitet med det som är normativt i samhället. Vi måste ge oss ut i osäkerhet, i en ökenvandring och bryta

Sr Madeleine Fredell

sociala normer. Att peka på ömsesidig gemenskap är i det sammanhanget en kallelse som kristna inte kan bortse ifrån.

Sr Madeleine menar att Kristi bordsgemenskap är helt avgörande för hur vi som kristna kan visa på hur man kan leva i ett ömsesidigt beroende i vår tid. Om inte kyrkoledare och formellt utsedda teologer förmår skapa en enhet i mångfald så är det vår skyldighet att börja underifrån. Nu!

Uppmaning

De tre teologiska dygderna, tro, hopp och kärlek, utgör också grunden för en äkta demokrati. Tidigare erfarenheter gör att vi kan hoppas på nya lösningar på problem och utmaningar. Meningsskapande och kreativ problemlösning ligger varandra mycket nära.

Att förkunna måttlighet kan nog ses som politiskt självmord idag, men blir förmodligen helt nödvändigt i en värld som är på väg att gå under av rå exploatering och klimatkatastrofer. Vi måste sträva efter det som verkligen är gott för alla, det som kan ge oss ett lyckligt och meningsfullt liv på djupet, en förutsättning för en global etik.

Att göra det omöjliga

Det är möjligt att klimattragedin och dess följder är ofrånkomlig. Men som kristna är vi kallade att tro på och göra det som är omöjligt. I Matteusevangeliet läser vi:

Sannerligen, om ni har tro så stor som ett senapskorn kan ni säga till det här berget: Flytta dig dit bort, och det kommer att flytta sig.

Även om jorden går under i morgon så planterar jag ett träd idag.

Syster Madeleine Fredell OP

Dominikansyster, språkvetare och teolog. Har arbetat med freds- och rättvisefrågor i nationella och internationella sammanhang.

Hela föredraget finns på http://www.dominikansystrarna.se/viewNavMenu.do?menuID=29

Kvinnoglöd nr 1/2019 Årgång 9. Kvinnoglöd är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan KviSk och ges ut 4 ggr/år, även på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se. Nyhetsbrevet trycks på miljövänligt papper hos Silanders Grafiska AB i Göteborg.
Manusstopp för nästa nummer: Fredagen den 10 maj 2019
Ansvarig utgivare: Gunilla Åkesson. Redaktör: Elisabeth Enger. *Redaktionsråd:* Gunilla Bäckström, Luleå stiftsgrupp, Marianne Staaf-Gälldin, Härnösands stiftsgrupp, Bulle Davidsson, Linköpings stiftsgrupp, Ragnhild Greek, Stockholms stiftsgrupp
Redaktionsadress: Elisabeth Enger, Låbyn Hagen 501, 662 91 Åmål. Bidrag kan även mejlas till eenger.hagen@gmail.com

I det tunga finns ljus och hopp

Reste med viss oro till konferensen *När gränser överskrids* 5 – 6 december i Uppsala. Programmet tyngt av berättelser om mänskliga vedervärdigheter.

Den allra tyngsta: Denise Malmbergs Maktmissbruk och utnyttjande av personer med funktionshinder.

Skall man utsättas för sådana berättelser? Ja! Sopa under mattan löser inga problem. I det tunga finns kraft. Den ligger i dem, som lyfter upp det tunga i ljuset. De ger inspiration och hopp. Här några inslag till:

Rannsakat

– Trots att vi arbetat med sexuella övergrepp i Svenska kyrkan i 20 år måste vi rannsaka oss själva vad mycket vi behöver göra. Jag är stolt men inte nöjd, framhöll ärkebiskop Antje Jackelén. Hon lyfte fram den insats kontaktombuden i stiften gör.

Kontaktombud lovordade det stöd de har i Inger Lise Olsen.

Professor Eva Lundgren belyste könsrelaterat våld i kyrkliga miljöer. Från att varit en fråga för medicinska världen och kvinnoforskningen, som stred mot

Ingegerd Hellberg (fr v) och Bodil ”Bulle” Davidsson med ärkebiskopen Antje Jackelén i Uppsala. Foto: Privat

varandra, kom brytpunkten på 1980 – 1990-talen med en ny röst: De utsattas.

Självårdare, som uttalat behov av ökad psykologikunskap i mötet med våldsutsatta kvinnor, skall ha kunskap om våld.

Kvinnor i prästämbetet är mest utsatta för sexuella övergrepp.

Inslag som särskilt stärkte mig:

Två unga kvinnor i Härnösands stift Svenska Kyrkans Unga. Inspirerade av Metoo satte de i gång kursmaterialet Trygga möten.

Svenska kyrkan bör (som Norska kyrkan fick 1997) ha ett nationellt Resurscenter, för sitt arbete mot sexuella övergrepp.

Maria Ahlquist talade för Svenska kyrkans Arbetsgivareorganisation:

– Vi kommer aldrig att lämna frågan om sexuella övergrepp!

– Som kyrka kan vi inte vara neutrala. Vi måste ta ställning, deklarerade kontaktpersonen och diakonen Lotten Englund, Västerås stift.

Ingegerd Hellberg
ordförande Västerås stiftgrupp

Utbildning och resurser behövs

– Tystnadskultur, skuld, skam och oproffsigt bemötande är fortfarande stora utmaningar för Svenska kyrkan, sade Inger Lise Olsen, handläggare för genderfrågor på kyrkokansliet, under konferensen.

Den bristfälliga hanteringen bland arbetsledare som blandar ihop förlåtelse och nystart med kränkning och brott, framhölls av Inger Lise Olsen.

Konferensen angav också riktlinjer för Svenska kyrkans fortsatta arbete, såsom att skapa ett resurscentrum.

Utbildning behövs på alla nivåer, och en av biskoparna bör få uppdraget att följa och förebygga.

Arrangörer var Svenska kyrkan, Equmeniakyrkan och Diakonia.

Emma lärde sig se sitt sår:
Förstår att jag kan välja livet

Först i dag, 30 år efter övergreppet, har Emma Inganäs tagit makten över sitt liv, och känner att hon kan gå vidare.

– Nu tar jag en andra chans. Om jag inte ÄR övergreppet, vem är jag då? Nu är jag nyfiken på livet! säger Emma, som i januari gav ut boken om vägen tillbaka efter ett sexuellt övergrepp.

Emma Inganäs bar länge sin ”offerkofta” med högburet huvud.

Innan Emma utsattes för ett sexuellt övergrepp, en våldtäkt på ett scoutläger, var hon en glad och pigg elvaåring. Efter övergreppet kunde hon inte leka längre. Hon kände sig smutsig, kränkt och förlorad, hon kände rädsla och skräck. Hon förstod inte riktigt vad som hänt, för hon visste inte vad sex är.

– Jag kände ett skav inombords. Men det var först i puberteten som jag började förstå vad jag varit med om. När jag var i 15-årsåldern och blev förälskad och förstod vad som väntades av mig, kände jag bara panik och äckel.

I boken beskriver Emma framför allt hur hon lärde sig att gå vidare. Det handlar inte om att säga, ryck upp dig, du bestämmer själv hur du mår! Inte om att skaka av sig det som hänt och inte älta det mer.

Emma Inganäs. Foto: Amanda Gylling

– Det handlar snarare om att se sitt sår och förstå att även om det förmodligen inte var mitt fel så är läkningen mitt ansvar. Den läkningen ville jag ta på allvar.

– Det dröjde många år innan jag mötte någon som sa till mig att jag kan välja! Jag kan välja om jag gör mig till ett offer. Såret finns, men jag väljer själv hur stort eller hur synligt ärret blir.

Ibland känner Emma det retligt att hon lät det gå så lång tid.

– Å andra sidan är jag tacksam att jag fått hjälp att se mitt ansvar nu, och inte ännu senare i livet.

När Emma skrev boken gick hon till botten med sig själv. Och processen fortsätter efter bokens utgivning.

– Att öppet berätta om vad jag varit med om gjorde att jag började förstå att det som skadat mig var inte bara själva övergreppet. Utan också förlusten av ett förtroende och en viktig vänskap.

Elisabeth Enger, redaktör

Emma Inganäs: Woundfulness – ditt sår är förmodligen inte ditt fel, men läkningen är ditt ansvar

Att läsa Marcus Borg

Vi blir friare av samtalen

Berit Horned ledde förra året en samtalsgrupp hemma i Kisa kring Marcus Borgs bok Kristendomens hjärta. Utifrån den erfarenheten fortsätter gruppen nu med att läsa Bibeln tillsammans.

– Vi påminner oss ofta om Marcus Borgs kapitel om trons praxis: Vad? (gör jag) – varför? (gör jag det) – vilket värde har det om jag vill ha en kristen livshållning?

Vid varje träff börjar gruppen med att fika och prata. Sedan sätter de sig i en ring med ett tänt ljus i centrum på golvet. Ordet går laget runt om tankar kring det man läst, vilket inte får kritiseras eller diskuteras.

Läst

– Jag tror på den här metoden utifrån min erfarenhet som pedagog och respekt för vars och ens upplevelse av texten. Det är viktigt att vi är både kvinnor och män och att samtalet är strukturerat.

I det första av två huvudavsnitt, Att återupptäcka den kristna traditionen, skriver Marcus Borg om tron som hjärtats väg.

– Det är en känsla i hela gruppen, att vi blir friare av att samtala om detta. Vi ska inte fördöma den gamla bokstavstron, men boken är riktad till oss som känner oss lite vilsna i det kristna budskapet, säger Berit.

Det andra huvudavsnittet är Att återupptäcka det kristna livet.

– Hjärtefrågan är trons praxis – att uppmärksamma Gud, gestalta kristen identitet, verka för rättvisa, leva vägen.

Att vara kristen i mångfaldens tid – vad innebär det? Sista kapitlet handlar om det. I mötet med andra religioner behöver vi förståelse av vår egen.

– Det är ju där vi kan förstå varandra! Men hur får vi till en ärlig, öppen gemenskap – i kyrkan? Jag tänker att samtalet är en nyckel. Men det är inte lätt.

Marcus Borg

För Berit har boken förtydligat att kristen tro är både personlig och politisk och att ett kristet liv innebär ett demokratiskt sätt att tänka.

– Jag ser nu att det är utifrån Marcus Borgs tankar som jag fått ”kicken” att jobba med vårt jämställdhetsprojekt i KviSk.

Bulle Davidsson
redaktionsrådet

Marcus Borg: Kristendomens hjärta – Att återupptäcka den kristna tron och leva ett helhjärtat liv

Borg var en amerikansk teolog och författare (1942 – 2015).

www.marcusjborg.org

Fika hos Mariadöttrarna

Mariadöttrarna av den Evangeliska Mariavägen bor i Vallby utanför Enköping. Dit tog sig några från Uppsala stifts KviSk-grupp en dag i november i fjol.

– Vi deltog i morgonbönen. En kyrkvärd visade kyrkans textilier. Sedan bjöds vi på kaffe med gott dopp. Mariadöttrarna berättade om gemenskapens ursprung och livet där, berättar Anne Egnell för Kvinnoglöd.

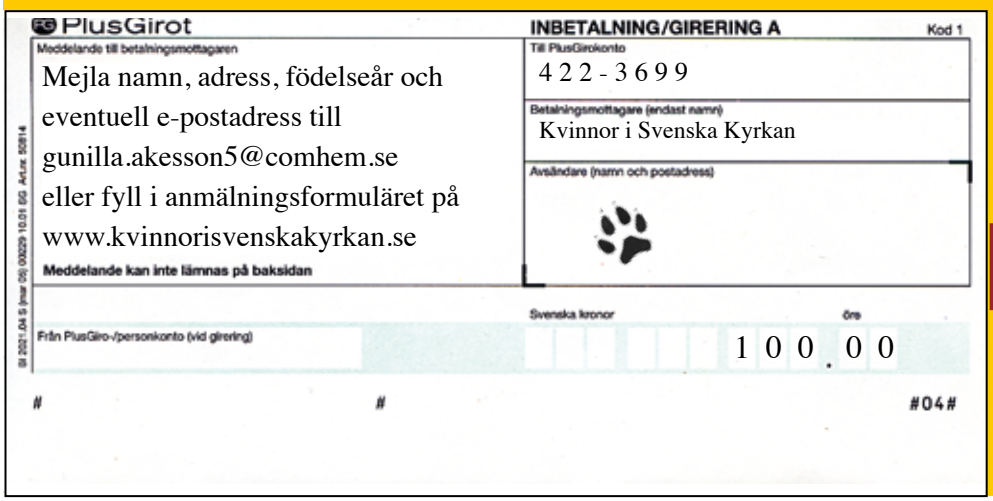
Mariadöttrarnas klostergemenskap består av ett 20-tal nunnor som lever klosterliv inom Svenska kyrkan. Systerskapet grundades 1958 av Paulina Mariadotter (född Gunvor Norrman) som avled 1985.

Kvinnor är välkomna att komma för samtal och övernattning till Mariadöttrarna. Fredagskvällar är det öppet hus efter Stilla mässan i församlingskyrkan intill. Varje söndag högmässa.

Uppsalakvinnor på trevligt besök hos Mariadöttrarna.

Värva en ny medlem!

PlusGirot

INBETALNING/GIRERING A

Kod 1

Meddelande till betalningsmottagaren

Mejla namn, adress, födelseår och eventuell e-postadress till gunilla.akesson5@comhem.se eller fyll i anmälningsformuläret på www.kvinnorisvenskakyrkan.se

Till PlusGirokonto

422-3699

Betalningsmottagare (endast namn)

Kvinnor i Svenska Kyrkan

Avsändare (namn och postadress)

Meddelande kan inte lämnas på baksidan

Svenska kronor

öre

Från PlusGiro-/personkonto (vid girering)

100 00

#04#

Lägg Kvinnoglöd – tillfälligtvis tills räkningarna är betalda! – i högen för obetalda räkningar, så är det lätt att komma ihåg att betala årsavgiften för KviSk 2019!

Du som redan är medlem: Värva en ny medlem! Genom medlemskapet stärker vi varann.

Det är viktigt att vi även har stödjande medlemmar! Ju fler som betalar, desto större möjligheter har KviSk att verka.

Du behövs!

Du kan även swisha medlemsavgiften till: 123 691 859 3.